

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра садово-паркового господарства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 Ірина ПУШКА

«__» _____ 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТОПІАРНЕ МИСТЕЦТВО**

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність: 206 Садово-паркове господарство

Освітня програма: Садово-паркове господарство

Факультет: лісового і садово-паркового господарства

Умань – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Топіарне мистецтво» для здобувачів вищої освіти спеціальності 206 Садово-паркове господарство освітньої програми Садово-паркове господарство. Умань: Уманський національний університет, 2025. 16 с.

Розробник: Анна БРОВДІ, д. ф.

 Анна БРОВДІ

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри садово-паркового господарства.

Протокол від 29 серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри садово-паркового господарства

 Юлія ВЕЛИЧКО

«29» серпня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства

Протокол від 01 вересня 2025 року № 1

Голова Михайло ШЕМЯКІН

01 вересня 2025 року

© УНУ, 2025 рік

© Бровді А. А., 2025 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство	Вибіркова	
	Спеціальність: 206 «Садово-паркове господарство»		
Модулів – 1	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма Садово-паркове господарство	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		4-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 120 год.		8-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,75, самостійної роботи студента – 3,75		28 год.	-
		Практичні, семінарські	
		32 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	-
		Вид контролю: залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робочу програму навчальної дисципліни «Топіарне мистецтво» розроблено відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва, затвердженого Наказом в.о. ректора УНУ від 14.08.2025.

Навчальна дисципліна «Топіарне мистецтво» належить до вибірових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Садово-паркове господарство» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 206 Садово-паркове господарство галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство.

Мета вивчення дисципліни – формування навичок та знань, необхідних для створення та облаштування топіарних композицій.

Завдання дисципліни:

- формування у студентів теоретичних та практичних навиків створення і облаштування топіарних композицій;
- оволодіння техніками топіарного дизайну;
- розвиток творчих та художніх навичок;
- навчитися здійснювати критичний аналіз та оцінювати існуючі топіарні композиції;
- ознайомлення з агротехнологічними прийомами створення та утримання топіарних форм.

Предметом дисципліни є теоретичні і практичні знання та навички щодо створення і догляду за топіарними композиціями.

Місце навчальної дисципліни у структурно-логічній схемі освітньо-наукової програми: вивчення змісту дисципліни базується на освоєнні курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: «Механізація садово-паркових робіт», «Економіка садово-паркового господарства», «Ландшафтна архітектура», «Захист зелених насаджень від шкідників і хвороб»; поєднується з вивченням освітнього компоненту «Інженерне обладнання садово-паркових об'єктів».

Вивчення навчальної дисципліни «Топіарне мистецтво» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Садово-паркове господарство» спеціальності 206 Садово-паркове господарство галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Топіарне мистецтво»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 5	Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання на об'єктах садово-паркового господарства.	РН 5	Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.
		РН 7	Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.

СК 9	Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.	РН 7	Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.
-------------	---	-------------	---

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Топіарне мистецтво», наведено у таблиці 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Топіарне мистецтво»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	розуміння теорій і принципів процесів росту, розвитку та еколого-біологічних особливостей декоративних рослин і рослинних садово-паркових угруповань для розв'язання виробничих технологічних завдань;	інтерактивні (дискусія, відпрацювання навичок), частково-пошуковий, практичний, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.2	біологічні, екологічні та фізіологічні особливості взаємодії з декоративними рослинами та садово-парковими рослинними угрупованнями	інтерактивні (дискусія, відпрацювання навичок), інноваційні (проектно-дослідницький), наочний, практичний, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2	Уміння/навички:		
2.1	майстерність для забезпечення оптимальних умов вирощування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань;	інтерактивні (відпрацювання навичок), інноваційні (проектно-дослідницький), наочний, пояснювально-ілюстративний, практичний, самонавчання через Moodle	усне опитування, участь у дискусії, виконання індивідуальних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

2.2	розробляти проектні рішення та проекти зі створення об'єктів; формувати композиційні ансамблі та окремі елементи садово-паркового мистецтва.	інтерактивні (дискусія, відпрацювання навичок), інноваційні (проектної-дослідницький), наочний, пояснювально-ілюстративний, практичний, самонавчання через Moodle	усне опитування, участь у дискусії, виконання індивідуальних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
3	Комунікація:		
3.1	Здатність до спільного вироблення стратегій вирішення проблем оптимізації умов росту і розвитку декоративних рослин;	інтерактивні (дискусія, відпрацювання навичок), активні, інноваційні (проектної-дослідницький), наочний, практичний	усне опитування, представлення презентацій, виступ на семінарських та практичних заняттях, підсумковий контроль
3.2	Здатність доносити та обговорювати знання (як з колегами, так і нефахівцями), обґрунтовані на результатах досліджень.	інтерактивні (дискусія, відпрацювання навичок), активні, інноваційні (проектної-дослідницький), наочний, пояснювально-ілюстративний	усне опитування, представлення презентацій, виступ на семінарських та практичних заняттях, підсумковий контроль
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Впевненість у правильності своїх дій і способів у досягненні високої декоративності та стійкості рослинних садово-паркових угруповань;	частково-пошуковий, активні, інноваційні (проектної-дослідницький), практичний, самонавчання через Moodle	тестування, підготовка реферату, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
4.2	Удосконалювати теоретичні знання та практичні навички для вирішення професійних завдань. Відповідати за поширення недостовірної інформації.	частково-пошуковий, активні, інноваційні (проектної-дослідницький), наочний, пояснювально-ілюстративний, самонавчання через Moodle	підготовка реферату, виконання контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

Таблиця 3

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з
навчальної дисципліни «Топіарне мистецтво»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
РН 5	Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.	інтерактивні (дискусія, відпрацювання навичок), частково-пошуковий, активні, інноваційні (проектно-дослідницький), практичний	тестування, підготовка реферату, представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
РН 7	Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.	інтерактивні (дискусія, відпрацювання навичок), активні, інноваційні (проектно-дослідницький), наочний, практичний, метод дистанційного навчання	виконання індивідуальних завдань, підготовка реферату, представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1 ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ТОПІАРНОГО МИСТЕЦТВА

Тема 1. Загальні засади формування топіарного мистецтва

Предмет та методи топіарного мистецтва, зв'язок з іншими прикладними науками. Значення топіарного мистецтва для практики садово-паркового господарства. Історія топіарного мистецтва.

Тема 2. Біолого-морфологічні особливості деревно-чагарникових видів для топіаріїв

Основні життєві форми деревних рослин та їх характеристика. Класифікація деревних видів за різними біологічними особливостями. Асортимент дерев та кущів, придатних для формування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕХНІКА СТВОРЕННЯ ТОПІАРНИХ ФОРМ

Тема 3. Ознайомлення з техніками топіарного дизайну

Основні техніки створення топіарних форм. Терміни формування різних форм. Каркаси для топіарних форм.

Тема 4. Елементи топіарних композицій

Формування живих огорож та бордюрів. Партери та боскети. Лабіринти.

Тема 5. Особливості створення топіарних композицій

Вибір місця для посадки топіаріїв. Розбивка території. Особливості посадкових робіт.

Тема 6. Догляд за топіарними композиціями

Підживлення формованих рослин. Субстрат та ємкості для вирощування рослин. Захист топіаріїв від негативного зовнішнього впливу.

Topic 6. Caring for topiary compositions

Feeding of shaped plants. Substrate and containers for growing plants. Protection of topiary from negative external influences.

Тема 7. Особливості формування деревно-чагарникових видів рослин

Види обрізок та їх характеристика. Формування крон. Фігурне формування рослин. Форми фігурної стрижки.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ТОПІАРНОМУ МИСТЕЦТВІ

Тема 8. Тенденції розвитку топіарного мистецтва в Україні та закордоном

Топіарне мистецтво Європи. Особливості розвитку топіарного мистецтва США. Японська культура та топіарії. Топіарне мистецтво в Україні.

Тема 9. Топіарій для інтер'єрів

Підбір та вирощування формових рослин для озеленення інтер'єрів. Озеленення терас та балконів.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	пр.	с.р.
Модуль 1				
ЗМ.1. Основи топіарного мистецтва				
Тема 1. Загальні засади формування топіарного мистецтва.	10	2	2	6
Тема 2. Біолого-морфологічні особливості деревно-чагарникових видів для топіаріїв.	14	4	4	6
Разом за змістовим модулем 1	24	6	6	12
ЗМ.2. Техніка створення топіарних форм				
Тема 3. Ознайомлення з техніками топіарного дизайну.	12	2	4	6
Тема 4. Елементи топіарних композицій.	14	4	4	6
Тема 5. Особливості створення топіарних композицій.	14	4	4	6
Тема 6. Caring for topiary compositions** (Догляд за топіарними композиціями)	12	2	2	8
Тема 7. Особливості формування деревно-чагарникових видів рослин*	16	4	4	8
Разом за змістовим модулем 2	68	16	18	34
ЗМ.3. Огляд розвитку садово-паркового мистецтва XVIII-XIX ст.				
Тема 8. Тенденції розвитку топіарного мистецтва в Україні та закордоном.	12	2	4	6
Тема 9. Топіарій для інтер'єрів	16	4	4	8
Разом за змістовим модулем 4	28	6	8	14
Разом	120	28	32	60

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

**тема викладається англійською мовою

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ, ЛАБАТОРНИХ) ЗАНЯТЬ

Назва теми	Кількість годин
	денна
Тема 1. Topiary art in history and culture (Топіарне мистецтво в історії та культурі).	2
Тема 2. Вивчення рослинного матеріалу та вибір рослин для топіарію.	4
Тема 3. Архітектурно-художні принципи композиції.	4
Тема 4. Основи роботи з садовими інструментами та безпека.	4
Тема 5. Ознайомлення з техніками топіарного дизайну.	4
Тема 6. Елементи композиції в топіарному дизайні.	2
Тема 7. Посадка, догляд та утримання топіарних форм.	2
Тема 8. Топіарії на території УНУС. Особливості вирощування та догляду.	2
Тема 9. Сучасні тенденції в топіарному дизайні (геометричні та асиметричні форми).	2
Тема 10. Топіарне мистецтво у великих садових композиціях.	2
Тема 11. Створення топіаріїв для оздоблення інтер'єру.	2
Тема 12. Кар'єрні можливості та виклики у сфері топіарного мистецтва.	2
Разом	32

6. САМОСТІЙНА РОБОТА (ДЕННА ФОРМА)

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Топіарне мистецтво в історії та культурі Огляд топіарних об'єктів. Аналіз та відтворення топіарних форм з різних епох та культур.	6
Тема 2. Вивчення рослинного матеріалу та вибір рослин для топіарію Аналіз рослин та шляхи їх формування. Вибір та дослідження різних видів рослин для топіарного мистецтва, їх характеристики та властивості. Формування дорослих рослин.	6
Тема 3. Архітектурно-художні принципи композиції Створення топіарної композиції. Масштаб, пропорції, розмір та інші композиційні елементи.	6
Тема 4. Основи роботи з садовими інструментами та безпека Освоєння основних інструментів та технік стрижки для різноманітних форм. Практичні навички роботи з інструментами.	6
Тема 5. Ознайомлення з техніками топіарного дизайну. Терміни формування потрібної форми. Каркаси для топіарних форм. Створення базових форм з рослин (куля, куб, циліндр) за допомогою стрижки.	6
Тема 6. Елементи композиції у топіарному дизайні Створення топіарної композиції, використовуючи різні елементи (фігури, абстракції). Створення топіарних арок та тунелів. Формування бордюрів та живоплотів. Розробка та втілення проєкту арки чи тунелю з рослин. Надання рослинам декоративної форми (бордюри, живоплоти, зелені стіни, лабіринти).	6
Тема 7. Сучасні тенденції у топіарному дизайні Садовий бонсай (Нівакі). Розробка та створення інноваційних топіарних проєктів, відповідних сучасним трендам.	6
Тема 8. Посадка, догляд та утримання топіарних форм Розрахунок посадкового матеріалу. Розробка графіку догляду за топіарієм, включаючи полив, обрізку та удобрення. Розрахунок посадкового матеріалу..	4
Тема 9. Топіарне мистецтво у ландшафтному дизайні Вибір місця для посадки топіаріїв. Інтеграція топіарних форм у ландшафтний проєкт. Реставрація топіарних рослин.	6
Тема. 10. Топіарне мистецтво у великих садових композиціях Розбивка території. Розробка та впровадження топіарних елементів у великому садовому проєкті. Розбивка території під висадку рослин.	4
Тема 11. Топіарне мистецтво у ландшафтній архітектурі Організація виставки. Вибір місця та підготовка робіт. Кар'єрні можливості та виклики у сфері топіарного мистецтва. Створення топіарної інсталяції для виставкового простору або архітектурного об'єкта. Участь у виставці топіарних фігур.	4
Разом	60

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання для здобувачів денної форми навчання передбачають підготовку реферату та презентації. Студенту пропонується перелік тем з дисципліни «Топіарне мистецтво», де вказана основна та додаткова література. Однак, студент може обрати

та визначити тему самостійно, узгодивши її та перелік джерел літератури з викладачем. Важливим етапом роботи при написанні реферату є пошук та аналіз літератури за обраною темою. Робота над рефератом виходить за рамки опрацювання матеріалу викладеного у підручнику, тому слід орієнтуватися на найновіші публікації, наукові праці, монографії, опрацювати першоджерела, документи.

Рекомендації щодо виконання даного завдання наведено у Методичних вказівках до самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисципліни «Топіарне мистецтво» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство». Індивідуальне завдання здається не пізніше, ніж за два тижні до початку екзаменаційної сесії.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В освітньому процесі використовують наступні методи навчання: проблемного викладу, інтерактивні методи навчання, усне опитування, дискусії, аналіз історій та ситуацій, відпрацювання навичок, активні та інноваційні методи, проєктно-дослідницький, частково-пошуковий, наочний, пояснювально-ілюстративний, практичний, методи дистанційного навчання, самонавчання через Moodle (табл. 2).

Матеріали курсу «Топіарне мистецтво» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=740>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для об'єктивного, неупередженого та критичного оцінювання знань, умінь та навичок студентів застосовується модульно-рейтингова система, яка включає: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, незараховано), шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F) та за 100-бальною шкалою.

Методи контролю: поточне тестування та усне опитування студентів, самостійна робота (реферат, презентація, індивідуальне завдання), підсумкові екзаменаційні питання.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню у балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Повторне складання поточного контролю дозволяється до початку екзамену за погодження викладача у випадку незадовільного виконання модульного контролю та, як виняток, за бажанням здобувача з метою одержання вищої кількості балів.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач.

Завданням підсумкового контролю є оцінювання результатів навчання студентів на заключному етапі вивчення дисципліни «Топіарне мистецтво» та проводиться, відповідно до навчального плану, у формі екзамену відповідно до графіку навчального процесу.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали усі завдання, передбачені для даної навчальної дисципліни та за рейтинговим показником набрали не менше ніж 35 балів.

Якщо у підсумку студент отримав оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг студента.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладено 100-бальну шкалу оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за усіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

Навчальна дисципліна «Топіарне мистецтво» передбачає складання підсумкового контролю знань студентів у формі іспиту. За вивчення дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) студент може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) студент може набрати максимально 30 балів, що у сумі і дає 100 балів.

Розподіл балів за видами робіт відбувається наступним чином:

Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни «Топіарне мистецтво»

Поточний (модульний) контроль								Індивідуальне завдання	Сума
Кількість балів за модуль	Змістовий модуль 1 (10 балів)		Змістовий модуль 2 (25 балів)					25	100
Кількість балів за теми	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7		
у т.ч. за видами робіт:	5	5	5	5	5	5	5		
практичні заняття	4	4	4	4	4	4	4		
виконання СРС	1	1	1	1	1	1	1		
Кількість балів за модуль	Змістовий модуль 3 (10 балів)								
Кількість балів за теми	Т 8		Т 9		Модульний контроль 1 (30 балів)				
у т.ч. за видами робіт:	5		5						
практичні заняття	4		4						
виконання СРС	1		1						

Поточний контроль.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є активність і систематичність роботи на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи студентів, розв'язання модульних завдань.

При контролі на практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні заявлених на занятті питань; результати бліцопитування та письмового або тестового контролю знань.

Під час контролю виконання завдань для самостійної роботи оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання модульних завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Основи селекції та генетики рослин» – 100. Бали розподіляються наступним чином:

1. Систематичність та активність роботи на лабораторних заняттях оцінюється в 4 бали.

2. Виконання завдань для самостійної роботи студентів оцінюється в 1 бал.

3. Модульний контроль містить 30 тестових питань, відповідь на кожне з яких оцінюється в 0,2 балів ($0,2 \times 30$) – 10 балів.

Виконання студентами всіх завдань і контролю повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку тощо) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контролю знань заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Підсумковий контроль.

Здійснюється наприкінці семестру або навчального року. Підсумкову оцінку за семестр виставляють за результатами тематичного оцінювання, за рік – на основі семестрових оцінок.

Таблиця 8

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	
35 – 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Студент глибоко та всебічно володіє змістом курсу, користується науковими першоджерелами; логічно мислить та формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем вищого навчального закладу, демонструє високий рівень компетентності; здатний передбачати, прогнозувати, вирішує проблемні завдання

Оцінка «добре» (82 – 89 балів). Студент правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії та факти. Наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях.

Оцінка «добре» (74 – 81 балів). Студент добре знає навчальний матеріал; оволодів досконало практичними навичками; аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування щодо конкретних ситуацій, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

Оцінка «задовільно» (64 – 73 бали). Студент переважно знає зміст питання, але непереконливо відповідає, плутає поняття; невпевнено виконує практичні завдання, допускає неточності у теоретичних знаннях; не вміє оцінювати факти та явища, встановлювати взаємозв'язок теорії та практики.

Оцінка «задовільно» (60 – 63 бали). Студент частково знає зміст навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до пояснення викладача; розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками та неточностями дати визначення понять. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. За допомогою екзаменатора здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Студент не засвоїв навчальний матеріал, не розкриває суті питання; не володіє теоретичними знаннями, не знає наукових фактів визначень; виявляє низький рівень навичок пояснення і обґрунтування фахових явищ і ситуацій.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Бровді А. А. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт з дисципліни «Топіарне мистецтво» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» факультету лісового і садово-паркового господарства. Умань: УНУС, 2024. 52 с.

2. Бровді А. А. Методичні вказівки до самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисципліни «Топіарне мистецтво» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» факультету лісового і садово-паркового господарства. Умань: УНУС, 2024. 17 с.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бальзак Л. М., Пушкар В. В. Історія садово-паркового і топіарного мистецтва. Київ: Видавництво Інституту реклами, 2011. 188 с.

2. Білоус В. І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. Київ: Наук. Світ, 2001, 299 с.

3. Калініченко О. А. Декоративна дендрологія: [Навч. посіб.]. Київ: Вища школа, 2003. 199 с.

4. Крижановська Н. Я., Вотінов М. А., Смірнова О. В. Основи ландшафтної архітектури та дизайну: підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 348 с.

5. Кучерявий В. П. Історія ландшафтної архітектури. Підручник. Львів: «Новий світ – 2000», 2020. 702 с.

6. Мамчур В. В. Інвентаризація живоplotів Уманського національного університету садівництва та шляхи покращення їх стану. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2016. Вип. 26.1. С. 98-105.

7. Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06> (дата звернення: 12.08.2016)

8. Шляхта Я. М. Топіарне мистецтво та живоplotи: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. 120 с.

9. Шлапак В. П., Кравець В. Б. Живоplotи Уманського національного університету садівництва та шляхи покращення їхнього стану. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2016. Вип. 88(1). С. 266-273.

10. Ankrah O. A., Boakye-Yiadom F., Donkor E. K. Aesthetic Potting of Plant Sculpture (Topiary) at the Faculty of Applied Arts and Technology's Car Park, TTU-Ghana. *International Journal of Innovative Research and Development*. 2022. № 11(10). URL: <https://surl.li/xbjemj>

11. Rashidova F. U. The Technology Of Creating Topiary Compositions With The Participation Of Ornamental Shrubs-Frame Topiary In The “Green Art” Style. *The American Journal of Agriculture and Biomedical Engineering*. 2021. № 3(05). P. 39-44.

Допоміжна

12. Дендрофлора України. Дикорослі і культивовані дерева і кущі. Покритонасінні : довідник / М. А. Кохно, Н. М. Трофименко, Л. І. Пархоменко та ін. Київ : Фітосоціоцентр, 2005. Ч. 2. 716 с.

13. Дудин Р. Б. Консервація, реставрація та реконструкція садово-паркових об'єктів: навчальний посібник. Львів: Манускрипт, 2016. 192 с.

14. Заячук В. Я. Дендрологія: [Підручник]. Львів: Апріорі, 2008. 656 с.

15. Косик О. І., Гуцаленко У. Ю. Топіарні сади в сучасній ландшафтній архітектурі. *Теорія та практика дизайну*. 2021. Вип. 23. С. 135-140.

16. Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура : підручник. Львів: «Новий Світ-2000», 2017, 521 с.

17. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць. Львів, 2005, 455 с.

18. Солоненко В. І., Ватаманюк О. В. Класифікація топіарних форм в садово-парковому будівництві. *Сільське господарство та лісівництво*. 2016. № 3. С. 200-208.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

19. Асоціація ландшафтних архітекторів України URL:<https://alau.in.ua/>

20. Декоративний розсадник «Клуб рослин». URL: <https://plants-club.ua>

21. Європейські товариства самшитів та топіаріїв. URL: <https://ebts.org/>

22. Журнал «Architectural Digest» URL: <https://www.architecturaldigest.com>

23. Журнал «Ландшафт і архітектура» URL: <https://landscape-architecture.top/>

24. Ландшафтний дизайн України. URL:<https://sad.ukrbio.com>.

25. Ландшафтний дизайн. URL: <https://www.youtube.com/@3dsad>

26. Topiary. URL: <https://www.britannica.com/art/garden-and-landscape-design>

27. Topiary in Perspective. URL: <https://surl.li/onamfa>

14. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Топіарне мистецтво» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському національному університеті садівництва.

Перезарахування результатів навчання здійснюється на підставі порівняння навчальних програм відповідної спеціальності та Академічної довідки, що надає Учасник. При перезарахуванні форм підсумкового контролю з дисциплін екзамен може бути зарахований як залік, а залік, якщо він був оцінений за шкалою ЄКТС, може бути зараховано як іспит.

Перезарахування кредитів відбувається в університеті автоматично на основі Договору про навчання, Договору про практику/стажування. Для Учасника, який подає до Університету Академічну довідку про зараховані результати навчання в іншому ЗВО, з яким немає діючого Договору про співпрацю, перезарахування кредитів здійснюється предметною комісією.

15. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі вивчення дисципліни «Топіарне мистецтво», студенти повинні дотримуватися політики академічної доброчесності, визначеної Кодексом доброчесності Уманського національного університету. Завдання поточного та підсумкового контролю, індивідуальні завдання, підготовку рефератів і презентацій студенти повинні виконувати самостійно. Виконання індивідуального завдання (реферату, презентації) передбачає

обов'язкове дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права з посиланням на джерела інформації у разі використання чужих ідей, розробок та тверджень.

Виявлення ознак академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях у письмовій роботі є абсолютно неприпустимими та є підставою для її незарахування викладачем.

З метою запобігання порушення правил академічної доброчесності студентам рекомендовано використовувати належні інформаційні ресурси та інструментами для перевірки робіт на плагіат, звертатися за роз'ясненнями щодо правильного цитування і академічного письма до викладача, а також приймати активну участь у семінарах-тренінгах Університету щодо ознайомлення та популяризації академічної доброчесності.

16. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2025/2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1. Оновлено перелік рекомендованої літератури.